

KURJER WARSZAWSKI

D. 21. Września.

ŚRODA.

Rok 1831.

N° 255.

WSPOMNIENIA.

Rewja wojsk Xtwa
Warszaws: w Kra-
kowie 1809.

Z Wilna przybyli wczoraj do Warszawy Jenerał Dywizji *Koscecki* i Hrabia Fryderyk *Sharbek*; a z *Petersburga* Jenerałowie wojsk Rossyjs: *Kotahin* i *Sergeiew*. — W tych dniach ogłoszonym będzie Skład nowego Rządu Królestwa Polskiego, postanowiony przez N. CESA-RZA i KRÓLA. — Komisja Woje: *Mazowieckiego* rozpoczęła zwykłe urzędowanie. — Taxa Mięsa ma być dziś ogłoszona; do końca bieżącego miesiąca w Warszawie za funt dobrego mięsa wołowego ma się płacić gr: 12, a baraniego groszy 9. — Officer Artylerji wojska Polskiego *Jodko*, raniony w bitwie pod Warszawą dnia 6 bieżącego miesiąca po bolesnem cierpieniu, zaonegdaj zakończył życie władacie wojskowym. Koledzy, krewni, przyjaciele i podwładni nbolewają nad stratą tego pełnego cnot i pięknych przymiotów Rycerza. — Dziś początek *Jesieni* i porównanie dnia z oną. Barometr wskazuje pogodę. — Na onęgdajszą targ przywieziono do Warszawy około półtora tysiąca korcy rozmaitego zboża, największej owsa; za korzec żyta płacono zło. od 26 do 31, pszenicy od 28 do 43, grochu od 25 do 30, jęczmienia od 18 do 22, owsa od 13 do 15. Wołów przypędzono 247, płacono od 6 do 17 dukatów. Baranów 429, płacono po zł. od 8 do 15, a za Wieprze zł. od 42 do 180. Korzec Kartosli kupowano po zł. 11.

Zapis Uczniów do Szkoły Wydziałowej przy *Muranowie* na półrocze zimowe r. 1831/32 mino zaczętych lekcji kontynuie się ieszcze.

L. *Sumiński* Rektor.

Niektóre pisma głoszą, że rząd Francuzki

domagał się, aby Flotta Angielska niezwłocznie ukarała się na morzu *Baltyckiem*, lecz Ministrowie Angielscy nieuściłi tego żądania. — Izraelici mieszkający w Anglii wroczą że nakoniec w tym kraju nadane im zostaną wszelkie swobody obywatelskie, gdyż koronacja terazniejszego Króla *Wilhelma IV* odbyła się dnia 8 p. m., w którym to dniu przypadł tego roku, nowy rok według żydowskiego kalendarza. — Dla Rossji zaciągająca się pożyczka w *Amssterdamie* wynosi 5 milionów rubli sreb.; z prowizją 5 od 100. — Koszta na koronację Króla Angiels: wynoszą tylko 2 miliony złp. koronacja zeszłego Króla *Jerzego IV* kosztowała 5 razy tyle. W czasie processji deszcz ulewny zaczął padać, co popsło całą okazałość. — Według ostatniej wiadomości z *Londonu*, zdaie się że Projekt reformy Parlamentu utrzyma się. — Przy ukończeniu Sejmu Królestwa *Saskiego*, oddaną została stanom nowa *Konstytucja*. — Małżonka następcy tronu *Szwedzkiego* powiła 3go syna. — Xże *Orleanu* następcą tronu *Francuzkiego* ieszcze znajduje się przy wojsku, które przebywa w *Belgji*. — Burza niszczyła na morzu srodiemnem w końcu *Lipca*, 27 rozmaitych okrętów.

Sprawozdanie z urzędowania Jenerała Krukowieckiego.

Ponieważ źli ludzie lub niewiadomi wypadków pozwalają sobie roznosić różnego rodzaju baśnie i potwarze na byłego Prezesa Rządu Narodowego Jenerała *Krukowieckiego*, nim tenże wyda obszerniejsze pismo z allegatami, wyjaśniające jego działanie od nocy 15 Sier:

aż do dnia 8 Września r. b. winien jest samemu sobie oświecić Publiczność w krótkości o biegu rzeczy. Dnia 15 Sierpnia w nocy, gdy żądpa Władza nietamowała mordów podżegniętych przez Towarzystwo Patriotyczne i Klub Officerów bez służby, Jenerał Krukowiecki, jako były Gubernator Warszawy, odważył się rzucić między tłum zaiadły, wstrzymać krwi rozlew i powrócić spokojeść Stolicy. Koło 2ej po północy dopiero, kiedy już okolice Zamku, Krakowskiego Przedmieścia i przybocznych ulic wolne były od tłumów, odebrał nominacją na Gubernatora. D. 16 zrana, żądał od Naczelnego Wodza przysłania pomocy dla powściągnięcia nowo rozpoczynających się gwałtów, a nieotrzymawszy takowej, pojechał sam dnia 17 zrana do głównej kwatery na Czyste, wystawił potrzebę wzmocnienia garnizonu Warszawy pułkami piechoty, skutkiem czego dnia tegoż dwa pułki żądane weszły do Stolicy. Tegoż dnia około godziny 3ej po połud: Jenerał Krukowiecki obrany Prezesem Rządu Królestwa, wówczas ścieśnionego w obrębie jednej kwadratowej mili, przyjął to brzemię z całą rezygnacją człowieka, gotowego wystawić się na wszystkie ciosy, byle ocalić jeżeli można, już skołataną, już bliską rozbicia się nawę. D. 18 kazał sobie przedstawić rapporta wojska, wszelkich wojennych zapasów, żywności, skarbu i ściągnąć wiadomości o duchu, jaki wojsko ożywia. Przekonaawszy się z tych raportów, że magazyny już tylko na dni 11 żywności, a na dni 7 obejmowały furażu, zwołał dnia 19 Sierpnia Radę wojenną, złożoną pod swoim przewodnictwem z Wice-Prezesa Rządu B. Niemoiowskiego, Zastępcy Naczelnego Wodza Jenerała Małachowskiego, Jeneratów Dembińskiego, Umińskiego, Ramorino, Prądzyńskiego, Chrzanowskiego, Sierawskiego, Rybińskiego, Koła-

czkowskiego, Łubieńskiego, Lewińskiego, Skarzyńskiego i Jenerała Bem wówczas jeszcze Pułkownika; dla rozstrzygnięcia, których z 3ch podanych przez siebie, do dalszej walki projektów, za najdogodniejszych osądzą. Głosy wszystkich tej rady wojennej Członków, ich własną ręką napisane, znajdują się w rękę Jenerała Krukowieckiego. Trzech było za wydaniem bitwy, to jest: Jenerałowie Krukowiecki, Chrzanowski i Rybiński. 2ch za opuszczeniem Warszawy, to jest: Jenerałowie Dembiński i Sierawski. Reszta za obroną Warszawy i wysłaniem 2ch oddzielnych korpusów na prawy brzeg Wisły. Skutkiem tej głosów większości, wysłano Jenerała Ramorino w Podlaskie dla zniszczenia korpusu Jenerała Gołówna, który razem z Jenerałem Rozena, nie licząc tylko 11 tysięcy, łatwo mógł być zniszczony przez siłę naszego korpusu, znacznie przemagającą, a Jenerała Łubieńskiego w Płockie, dla oczyszczenia tego Województwa, zniszczenia szańców i mostów w Nieszawie, oraz przecięcia wojskom Rossyjskim komunikacji z Prussami. Obok zniszczenia korpusu Gołówna, głównym przedmiotem wyprawy Jene: Ramorino było, zaopatrzyć w żywność stolicę i wojsko zostawione dla jej obrony; a czyliż można było wątpić na chwilę, ażeby tu zostawione 35,000 wojska, nie licząc Gwardji Naroi i tego Ludu, który się adawał wręcz żądzą boiu, który się oburzał na każdą myśl układow, miało być niedostateczną siłą? Chociaż ruch Jene: Ramorino, nie był tak szybki, iak tego oczekiwać należało, choć tylko wczęści i to dopiero pod Międzyrzeczem, zarwał korpusów Gołówna i Rozena, a później bez potrzeby stracił dni kilka koła Brześcia, którego wzięcie nie mógł, oswobodził jednak Wdztwo Podlaskie, i dał możność władzom Cywilnym rozpisania potrzebnej dla sto-

licy żywności. Gdy nieprzyjaciel zaczął czynić pod Górą przygotowania do przejścia Wisły, przez codziennych kurjerów nakazywano Jen: Ramorino zbliżyć się ku stolicy, nie dla jej obrony, bo zostawiona w niej siła, była dostateczną, lecz jedynie tylko, ażeby nie został odciągłym od niej, gdyby nieprzyjaciel w massie przeszedł był wisłę. Połączenie się z główną armją Jen: Krejc, któremu, mimo różnych demonstracji w Płockiem, już wówczas przeskodzić nie było w naszej mocy, coraz większe ścisnięcie Warszawy, kazało oczekiwać łada chwila jej rzeczywistego ataku. Na taki przypadek, Prezes Rządu, kazał sobie przedstawić plan obrony, objaśnić wszystkie szczegóły, a znalazłszy wszystkie punkta należycie obsadzone, i rezerwami dla nich w razie potrzeby przeznaczonemi dostatecznie wsparte, zapewniony przytem i przez Zastępcę Naczelnego Wodza i przez innych dowodzących Jenerałów, że służba z największą odbywa się pilnością, mianowicie zaś przez Jen: Bem, że najpierwsza linja okopów, którą on sam dowodził, bez żadnej obawy trzymał się 24 godzin może, osobliwie przy takiej liczbie dział rezerwowych iakie miał przygotowane; po zaleceniu więc tylko największej czujności, po zabronieniu oddalenia się wieczorem z okopów, licząc w skutek takich zapewnień na zupełne bezpieczeństwo Stolicy, oddał się z ufnością pracom właściwym Prezesowi Rządu. Tymczasem ruchy Jenerałów Ramorino i Łubieńskiego, które oswobadzając dwa Województwa, zapewniły zupełnie zaniedbane opatrzenie w żywność Stolicy, przekonawszy Feldmarszałka o nowej w Rządzie energii, skłoniły go do zrobienia pierwszego kroku, o wstrzymanie krwi rozlewu. Wysłany przez Prezesa w Radzie Ministrów Jen: Prądzyński, przywiózł warunki, iak w naszym położeniu, bardzo korzystne.

Przedstawił je Radzie, w obecności Prezesa Senatu i Marszałka Sejmu. Za ich przyjęciem głosowali Prezes Rządu, Prezes Senatu, Minister, Spraw Wewnętrznych i Minister Skarbu, przeciwko przyjęciu, i obstając za wywalceniem Polski w dawnych granicach głosowali: Vice-Prezes Rządu, Zastępca Naczelnego Wodza, Marszałek Sejmu, Ministrowie Wyznań Religijnych, Wojny, Sprawiedliwości i Spraw Zagranicznych. Większość zatem przemogła, a nowa dyskusja wszczęła się już tylko nad redakcją odpowiedzi, w której znowu zdanie umiarkowane, nieumiarkowanemu ustąpić musiało. Dnia 4 Września, po zredagowanej odpowiedzi, stosownie do zdania większości, odpowiedział Prezes Rządu, iż po takowej Feldmarszałek już tylko orężem szukać końca boiów może, i w tem przekonaniu tego samego popołudnia, nie tylko wydał rozkaz gotowości do boju, lecz i sam nawet ohejrzał, czyli wszystko jest na swoim miejscu. Dnia 5 Września, kazał Zastępcy Naczelnego Wodza ponowić przygotowania obrony i zapewnić się o ile na nie liczyć można, a po otrzymanym z Obserwatorjum raporcie o ruchu całej Armji Rossyjskiej, sam pojechał przekonać się, czyli wszystko na dzień następny, gdzie był pewnym ataku, przygotowanie zostało. Po wydaniu rozkazów i zaręczeniu sobie skutków, nie było rzeczą Prezesa Rządu, bronić osobiście szanču Nr. 54 z małym oporem wziętego; nie iego także było obowiązkiem doglądać, czyli bataljony do wsparcia szanču pod Wolą przeznaczone, były w ruchu dla dania pomocy Jener: Sowińskiemu; to należało, jako rzecz prostego wykonania, do Jen: Dembińskiego, pod którego dowództwem zostawał i ten szaniec i przeznaczone w pomoc mu rezerwy, należało i do Zastępcy Wodza Naczelnego, który się w tamtych stro-

nach osobiscie znajdował. Nie zastąpił się przecież Prezes Rządu w dniu 6 Września obowiązkami Prezesowi właściwymi, był on i na polu Bitwy, a dla tego główną swą kwatę w szańcu Nr. 73 w poprzednich już dniach oznaczył, że z tamąd mógł rozpoznawać wszystkie ataki; iako też, iż stosownie do sztuki wojennej na najłabszym punkcie, to jest w bliskości Mokotowa najsilniejszego oczekiwał natarcia: Dnia 6 Września wieczorem po wzięciu szańców 54, 57 i głównego koła Kościółka Woli, udecydowano w Radzie Ministrów, a żeby napisać do Feldmarszałka o komunikację zasad, na których jest od Monarchy upoważniony z Narodem Polskim traktować i z takim listem wystany został Jen: Prądzynski, która w odpowiedzi przywiózł żądanie Feldmarszałka, a żeby Prezes Rządu na dniu 7 rano o godzinie 8 chciał się z Nim na forpoczach widzieć. Po rozmowie mianej z Feldmarszałkiem Paszkiewiczem na dniu 7 Września o godzinie 8 zrana pod Wolą, nie będąc Jen: Krukowiecki prawem umocowany do zawarcia umowy (co sobie Sejm zastrzegł Artykułem 4 postanowienia zmiany Rządu z dnia 17 Sierpnia r. b.) przywiózł warunki umowy przez Feldmarszałka podane, i takowe Radzie Ministrów, Prezydującemu w Senacie i Marszałkowi Jzby Poselskiej urzędownie na sesji udzielił, dla zyskania w tym przedmiocie postanowienia Sejmu. Wstrzymanie kroków nieprzyjacielskich do godziny tylko 1szej z południa dozwolone było. Połączone Jzby odebrawszy komunikację od Prezesa Rządu przez Jen: Prądzynskiego, Morawskiego Ministra Wojny i Ministra Spraw Wewnętrznych Gliszczyńskiego, postanowiły odroczyć się, a Jen: Krukowieckiego upoważnić do przedsięwzięcia wszelkich środków, iakie uzna za stosowne w obecnych naglących okolicznościach. Gdy huk dział

już się na nowo odzywał, a Jenerał Krukowiecki nie odebrał był jeszcze takiego postanowienia na piśmie i tylko ustnie przez Jenerała Prądzynskiego z polecenia Marszałka Sejmowego o niem uwiadomiony został, działanie przeto jego przez Jzby mu polecone, bez wspomnianego postanowienia, nie było by prawem poparte; niechcąc zatem ściągnąć na siebie wielkiej odpowiedzialności z wiążącej nad miastem i kraiem kłeski, przestał dymisję swoją Sejmowi na ręce Rady Stanu Jgnatego Szymanowskiego. Ten wyczytał ją Sekretarzowi Jzby Poselskiej, ponicwał Członkowie nie ostatecznie nie postanowiwszy, iż się byli rozeszli mając się na godzinę 4 na nowo zebrać. Takie marnowanie czasu w chwili tak nagłej, iako też i chęć oszczędzenia niepotrzebnego już krwi wylewu, skłoniły Jen: Krukowieckiego wystać Prądzynskiego do Feldmarszałka z żądaniem wstrzymania walki z powodu, że formalności w danin ostatecznej odpowiedzi nie mogą być w tak krótkim czasie załatwione; przewidywać jednak należało, że Jzby Sejmowe postanowienie upoważniające do zrobienia umowy, przed godziną 6 wieczorną Prezesowi nadesłają. Jenerał Prądzynski nie widział Feldmarszałka, który już był ranny i powrócił z Jen: Berg przywożąc odpowiedź od W. Xięcia, upoważnionego do traktowania, iż walka wstrzymana być nie może, dopóki umowa podpisana nie zostanie, zostawiając zawsze drogę parlamentowania pomimo trwającego boju; i że w tym celu posyła Jen: Berg, który przybywszy o godzinie 5tej do Pałacu Rządowego, nie mało zadziwiony został, nie zastawszy jeszcze Prezesa umocowanego takowem postanowieniem. W krótcie potem powrócił z Jzb Sejmowych Radzca Szymanowski z oświadczeniem, że Jzby nie przyjmują dymisji Prezesa Rządu, i owszem proszą go

ażebym w tak krytycznej chwili poświęcał się iak dotąd, dobru publicznemu. Jenerał Krukowiecki przymuszony pozostać dalej Prezesem Rządu, wysłał znowu Jen: Prądzyńskiego do Jzb Sejmowych dla zakomunikowania odpowiedzi W. Xięcia i zawiadomienia Jch o przybyciu Jen: Berg w celu kończenia układów. Tymczasem z linii boiowej nadchodzący rapporta o zdobyciu niektórych baterji naszych wraz z działami i o zbliżeniu się nieprzyjaciela do głównego Wału. Jenerał Prądzyński wrócił w krótcie w towarzystwie deputacji Jzb Sejmowych złożonej z Postów Małachowskiego i Libiszowskiego, którzy oświadczyli na piśmie: *Jeby prawie jednomyślnie upoważniał Prezesa Rządu do traktowania z nieprzyjacielem.* Gdy oprócz tego w godzinę potem Jzby połączone nadesłały Jenerałowi Krukowieckiemu postanowienie uwiadamiające go *że ma prawo wejść w układy dążące do zakończenia walki,* przerobił Jenerał Krukowiecki przesłać mu przez Nieprzyjaciela punkta i wręczyć je Jen: Berg z oświadczeniem iż w niczem od nich na literę odstąpić nie może, przyłączył oraz list do N. Pana, o którego przesłanie po przyjeździe Artykułów prosił, w liście tym poddając się pod berko N. Pana; Ojcowskiego serca Monarchy na uleczenie wszystkich kłesk naszej Ojczyzny, tylu nieszczęściami przyciśnionej, Go wzywa. Gdy Jenerał Berg wzbraniał się zawiesić te Artykuły tak stanowczo od nadesłanych różniące się, dodał mu Prezes Jen: Prądzyńskiego dla oświadczenia, iż w przypadku niezezwolenia na nich, wojsko Polskie do ostatniego Człowieka w mieście bronić się będzie. Po odjeździe obydwóch Jeneratów coraz smutniejsze z linii boiowej przybywały rapporta, i właśnie gdy Prezes zawiadomiony został, że nieprzyjaciel już i główny wał z rogatkami Jeruzelińskimi opa-

nował, a kolumny swoje ku temu punktowi pösował, powracający z parlamentowania Pułkownik Breański doniósł, że po powrocie Jenera: Berg atak ze strony nieprzyjaciela wstrzymany zostanie. Cogdy nastąpiło, a w mieście rozeszła się pogłoska, że nieprzyjaciel odparty zaprzestał atakować, zbliżył się Marszałek Ostrowski do Prezesa Rządu, oczekującego na powrót Jenerała Prądzyńskiego, z doniesieniem, że Postowie zebrali się w sali Pałacu Rządowego i zapraszają go do udzielenia im Artykułów zawrzeć się mającej umowy. Prezes niemając kopji tych Artykułów, które dla drogiego czasu nie mogły być przepisane, nie mogąc przytem, stosownie do przepisów, sam osobiście stawać w Jzbie, odmówił Marszałkowi zadosyć uczynienie temu żądaniu. W kwadrans potem powrócił Marszałek oświadcziąc, że Jzby nie chcą wejść w układy, a zatem Prezes podając się do dymissji najlepszej ich zamiarom dogodzi. Prezes Rządu nie mając prawa wstrzymać Woli Reprezentantów Narodu, wręczył Marszałkowi natychmiast to samo podanie, które w ciągu dnia im był raz przestał, a odebrawszy uwolnienie na piśmie od obowiązków Prezesostwa Rządu Narodów: (podpisane iedynie przez Marszałka Sejmuwego i zrobione w niekomplecie iak się nazajutrz dowiedział) wsiadł na konia i z całym swoim Sztabem udał się na Pragę. Znajdźszy największy nieporządek na Bednarskiej ulicy i na moście, przedsięwziął skuteczne środki do ułatwienia przejścia naszemu Wojsku na tamtą stronę Wisły, gdzie o godzinie 2giej z północy sam stanął i co tylko wziął się do spoczynku, przebudzony został przez Jen: Szefa Sztabu Lewińskiego, proszącego imieniem nowego Rządu iakoteż Jenera: Małachowskiego Naczelnego Wodza, ażeby uważając się jeszcze Prezesem Rządu Naro-

dowego powrócił do Warszawy, dla uzupełnienia uktadów z Parlamentarzami Rosyjskimi, którzy oświadczyli, że z nim tylko traktować mają pełnomocnictwo. Wyrazy te znajdując się co dosłownie w piśmie danem Jenerałowi Krukowieckiemu, i podpisanem przez Jenerała Lewińskiego i Pułkownika Zielińskiego nowego Vice-Prezesa Rządu. Jenerał Krukowiecki nie odebrawszy zarazem z tem powołaniem, podanej i przyjętej dymisji swojej, wzbraniał się iechać do traktowania, i tem tylko zniewolonym został do powrotu do Warszawy, że mu Jenerał Lewiński oświadczył, iż odmawiając będzie miał do zarzucenia sobie zburzenie Miasta i wycięcie kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców, zapewniając zarazem, że wyż wspomnioną dymisję zwróconą mieć będzie, przybywszy do Warszawy, gdzie cały Rząd jako też i Jenerał Małachowski, Naczelnym Wodzem mianowany, na niego oczekują. Jenerał Krukowiecki przybywszy do Pałacu Rządowego zastał Parlamentarzy, z niemi Jenerała Prądzyńskiego, Naczelnego Wodza z wielu Jenerałami, Vice-Prezesa Rządu, do których także przywołał Marszałka Sejmowego, a gdy ani Prezesa Rządu nie było przytomnego, ani mu ukazano, by nowy Prezes Rządu podał swoją dymisję, a przeto powrócił Jenerałowi działalność Prezesowską, ani też zwróconą mu była poprzednio przyjęta jego dymisja, widząc się iedynie prywatną osobą, nie mógł na żaden sposób, bez przyjęcia na siebie odpowiedzialności za uzurpowanie władzy, ściągnąć ręki do podpisania umowy przesłanej przez niego wieczorem W. Xięciu, która, choćby ją był w tedy i podpisał, byłaby uważaną za niechowieżującą, iako podpisana przez osobę niemającą charakteru urzędowego. Ograniczył się więc tylko na tem, że przez Jenerała Berg prosił W.

Xięcia, ażeby chciał wziąć Miasto Warszawy i własność mieszkańców w swoją opiekę. W tenczas to przystąpił Naczelnny Wódz Jenerał Małachowski i nowy Vice-Prezes Rządu Pułkownik Zieliński do zawarcia z Jenerałem Berg militarnej konwencji, wskutku której, prócz innych kondycji, most i Praga Wojsku Rosyjskiemu oddane zostały. Jenerała Krukowieckiego powracającego do Wojska na Pragę wraz z Adjutantem wstrzymał przy moście oddział żołnierzy pod rozkazami Officera będący, nie dozwalając mu z polecenia Jenerała Umińskiego połączyć się z wojskiem. Ten oddział na rozkaz Officera chciał dać ognia do Jenerała Krukowieckiego, czemu tylko przypadek przeszkodził, że obywatele na boku stojący, między nich się rzucili. Rozumiejąc, że ten oddział był złożonym z ludzi piianych, iako też że rozkaz, na którym działanie swoje opierali, nie jest prawdziwym lub jest źle zrozumianym, posłał Jenerał Krukowiecki swego Adjutanta Porucznika Pagowskiego do Jenerała Umińskiego, którym kazał oświadczyć, że skoro tylko pokaże się Jenerał Krukowiecki na tamtej stronie Wisły, rozstrzelać go każe. Na takie oświadczenie, poparte działaniem plutonu stojącego na początku mostu i tamującego mu drogę do wojska, Jenerał Krukowiecki powrócił do miasta. Nie w dniach kilkunastu, nie w posród wzburzonych i wewnątrz i zewnątrz Stolicy żywiołów naprawić podobna zła od 4ch miesięcy poczęte. Znał Jenerał Krukowiecki wiakiej ostateczności przyjął na siebie ratunek przywiezionej do upadku sprawy; wiedział że żołnierz od Batałji Ostrołęckiej ciągle demoralizowany i sprowadzony bez boju pod mury Warszawy, zniszczony ciągłemi mocnemi marszami, nie tym był już ożywiony duchem, iakim w pierwszych czasach cudów waleczności

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

dokazywał; przewidywał z doświadczenia iaka czeka go kolej, i jeżeli Naród przemocą ulegnie sile, lecz iak go ostateczność tylko skłoniła do przyjęcia niebezpiecznej władzy, tak też ta sama ostateczność rodziła w nim otuchę silnego przez Reprezentantów Narodu i Członków Rządu kroków swoich wsparcia. Zawiódł się w swoich oczekiwaniach; ci sami, którzy w każdym rozsądnym układzie zapjadowali zdrady watek, ci sami w potrzebie, wzbraniając układów, usunęli pomoc, zniweczyli owoce układu, a własną zdradą zrzucając na zdradzonego przez siebie sternika, zhańbieniem nieskażonych siwych jego włosów, szukają pokryć wł sną swoją hańbę i oszukać jeszcze raz Publiczność. Lecz zostaje mu czyste iego sumienie, zostaną świadkowie przyboczni iego pracy, którzy każde iego działanie iawnem widzieli, zostaje bezstronna historia, która opierając się na faktach, na dokumentach, wykaże istotny klęski naszej powód i dowiedzie czy ten lepiej kochał Ojczyznę co przekonany o niedostateczności środków niemogąc całej Polski wywalczyć, chciał przynajmniej z dobroci Cesarza MIKOŁAJA korzystać i Królestwo Polskie z poszukiwaniami przez oręź rękojmiami zachować, czyli ci co marzenia swoje za siłę biorąc, odrzucili pewną korzyść ażeby utrzymywać się przy projekcie, do którego zrealizowania wszystkie żywioły ku prowadzeniu szczęśliwej wojny potrzebne, iuż albo znikły, albo bliskie zniknienia były. Jak żaden osobisty interes niekierował czynami Jen: Krukowieckiego, iak iedynie tylko sprawa Ojczyzny była, ieszcze zdolną wyrwać go z wiejskiej zaciszy, do której, otrzymawszy uwolnienie od służby w mcu Maiu, iuż się był udał, tak i teraz powróci do niej z tą tylko iedynie pociechą, iż w mocy iego było, dopełnić powinności prawego Polaka.

Lasiewiczowa Maiorowa z Lipnowskiego, Celiński And: oby: z Sjedlec, Goldberg liwerant z Wołynia. Tartasiewicz Her: oby: z Stanisław; Mejner Piotr oby: z Siedlec; Porazińska Apolonja Burmistrzowa, Klimkiewicz Józef oby: z Węgrowską, Wielobycki Kom: i Zołnowski Józef oby: z Nowego-miasta, Soiecki Kazim: Naczelnik Poczty z Łowicza, Czajkow Sztab Rotmistrz z Kalisza, Karczewski Jan oby: z Oporowa, Bnińska Nepo: Hrabina z Ponętowa, Zabokrzycki Bona: oby: z Głogowa, Oczkin Assessor z Łowicza, Kondracki Wask: Proboszcz z Dąbrowy.

Wspaniali i łaskawi czytelnicy, gdy przez zbieg czasu i okoliczności podeszłym wiekiem, i małymi wnukami obarczona, niemogąc dostać się w Sandomierskie, błagam litości u serc waszych; błagam pomocy od was, pożyczcie zł: 40 na drogę w Sandomierskie bez czego dostać się niemogę a furman za dui 4 oddała się, nieraczenie odinówic tej pociechy dla nas, przez którą w dobrym uczynku rozkosz uczynicie. Chęć tej pomocy gdyby Opatrzność z rządziła, w Drukarni Kurjera Warszawskiego być może. —

DONESIENIA.

Podpisany FABRYKANT CZEKOLADY przy ulicy Zakroczymskiej Nr 1844 zamieszkały, mam zaszczyt zawiadomić szanowną publiczność iż tak u mnie podpisanego iako i w sklepie ubogich znajduje się do sprzedania Czekolada i Masło Kakao po cenie następującej: 1) Sam kakao funt po zł: 3 gr: 15. 2) Zdrowia (sante) zł: 4. 3) Cynamonka zł: 5. 4) Wanilia zł: 6. 5) Masło kakao 10t zł: 1 gr: 10. — Jeżeli szanowna publiczność znajdzie tę cenę może za wysoką, niech raczy mieć wzgląd na drogosc towarów do czekolady wchodzących, lecz iak tylko te artykuły stanieją, nieomieszkać pospieszyć szanowną publiczność o znizeniu ceny zawiadomić.

Tomasz Crossetto.

DOROŻKA Rossyjska używana, ale wstanie zupełnie dobrym, do przedania w Magazynie solnym przy ulicy Solec Nro 2917 i 18 u Kaczorowskiego.

Zawiadaniom kogo to interessować może: iż plenipotencja przemennie w d. 18 Grudnia 1830 r. przed Walentym Skorochód Majewskim Pisarzem Aktowym Król: Pol: w Warszawie na imie W. Jgnacego Czarnego Zawiszy do zarządzenia d bramí moieimi Ogonów w Powiecie Kowalskim i Zgłowiączka w Powiecie Brzeskim, Obwodzie Kuliawskim wydana,

ustaje i że wszelkie interesa mego majątku dotyczące, przezemnie tylko samego odtąd przedsiębiorne zostaną.
Henryk Mierzyński.

Mam zaszczytawiadomić kogo to interessować może, iż w domu pod Liczbą 416 lit: J. przy ulicy Niecaterj założyłem REDAKCJA zajmującą się tłumaczeniem języków: z francuzkiego, niemieckiego i łacińskiego na polski, oraz układaniem podań do władz rządowych w językach francuzkim i polskim.
S. J. Baudouin de Courtenay.

KARETA mało używana, w nowym guście przez siedlarza Millera na urząd robiona, test do sprzedania. Ocenie dowiedzieć się można przy ulicy Senatorskiej pod Nr 469 na dole u zegarmistrza.

Podpisany ma honor upraszać znalazcy REWERSU na zł: 500 przezemnie na dniu 16 b. m. przypadkowo zgubionego, aby z takowym, do Drukarńi Kujera Warszawskiego zgłosił się racyły, gdzie odbierze nagrodę. Rewers ten jest wydany przez pewną osobę, która zwykle jest uwiadomioną.

Wawrzyniec Paszkowski.

Z domu pod Nr 2286 przy ulicy Gesiej zginęła KLACZ gniada, czterolatka, bez żadnej odmiany, mająca tylko tylne nogi grube na które kalekowała. Uczciwy znalazca za doniesieniem o niej lub odprawieniem otrzyma nagrodę.

Z mocy upoważnienia J.W. Prezesa Trybunału odbywać się będzie sprzedaż przez publiczną licytację przed podpisanym Rejentem w d. 26 m. i r. b. o godzinie 9 z rana i dni następnych, niektórych ruchomości do pozostałości s. p. J.W. Hr. Sierakowskiego Rady Stanu należących, jako to: mebli, mianowicie luster, szkła, porcelany, fajansu, miedzi kuchennej, bronzu, mosiądzu w sztukach przysposobionych, karety nowej podwójnej, powozu mało używanego, sanek, zaprzęgów, mahoniu w sztukach rozmaitych, ram wyłaczanych sztuk 100 i t. p. a to wszystko za gotowe pieniądze więcej daćcemu w domu Nr 415 w pałacu J.W. Hra. Potockiego nad Biórem Informacyjnem — *Alexander Engelke, R. W. M.*

Będąc upoważnionym od successorów s. p. Macieja Chojnackiego do uregulowania interesów pieniężnych po tymże; wzywam osoby które wystawiły wexle na rzecz tegoż, aby się racyły zgłosić do mieszkania mego przy rogu ulicy Wierzbowej i Niecaterj Nr 614 Lit: C, z rana od godziny 1ej do 9ej a to celem unowienia się zemną względem wy-

płaty tychże wexłów. — *Franciszek Keler*, przysięgły Agent zmiany.

Następujące numera Listów Zastawnych Towarzystwa Kredytowego skradzione, w Dyrekeji głównej powyższej instytucji zakwestjonowane zostały. Lit: B. Nro 1,236. Littera C. Nro 3,856. 4,545. 6,363. 6,642. 7,049. 7,434. 12,005. 14,567. 14,568. 65,330. 65,789. 67,128. 90,169. 107,435. Littera D. Nro 15,619. 23,322. 124,018. 128,247. Littera E. Nro 30,950. 30,951. 30,952. do tego Nru brakule kuponów.

KARETA ciemno-zielona nowego fasonu jest do sprzedania, w pałacu narożnym przy ulicy Siołkowskiej i Mazowieckiej Nro 1346 lit: A. Bliższa wiadomość w tymże pałacu na 2giem pięttrze u Pana Elsnera.

Znaczna partja CHMIELU pięknego tegorocznego jest do sprzedania; próbkę wiaźcieć można przy ulicy Niecaterj Lit: G. na 1szem pięttrze od godziny 1ej do 3ej po południu.

ŁAZNIA parowa czyli parząca opalana, przy ulicy Tamka i Solec pod Nr 2871 od Sgo-Michała r. b. w raz z słońkiem piwa i wódki, jest do wdzierżawienia, tudzież plac na karunek drzewa. Ktoby sobie życzył zadzierżawić, zechce się zgłosić do właściciela także mieszkającego Kazimierza Naimskiego.

Jdąc ulicą Trebacką, Senatorską i Miodową na Długą, zgubiono PAKIECIK, w którym znajdowały się kamienie Gryzopazy różnej wielkości sztuk 100. Znalazca racy oddać do właściciela przy ulicy Trebackiej pod Nr 632 do szlifierza kamieni, za co odbierze dobrą nagrodę.

Posiadający język polski, francuzki, rossyjski, niemiecki i łaciński, przy naukach elementarnych i metodzie rychłego doskonalenia w językach nawet i dojrzałych w wieku, żeczy dawać lekcje godzinami. Potrzebniący raczą złożyć adres w handlu JP. Weimera przeciw Bernardynów Nro 442.

Posiadacz BERNARDYNÓW do Listu zastawnego Lit: C. Nr 7434, zechce się zgłosić przy ulicy Orlej pod Numer 801, do W. S. W. Lande, gdzie z góry takowe wypłacone mu zostaną.

KONTRAKTOWE NAJMU MIESZKAN w Warszawie, z różnemi artykułami nabyć można w składzie papieru z Jeziorni przy ulicy Wierzbowej za groszy 10.

Dziś rano stopni ciepła 3. Wczoraj w połu. 10.